

Datum 2021-10-28

Huddinge kommun
Miljö- och bygglovsförvaltningen
mbf@huddinge.se

Remissvar gällande Miljöprogram för Huddinge kommun

SFAB och Söderenergi har utarbetat underlaget gemensamt men valt att separat bidra med synpunkter på Miljöprogram Huddinge kommun 2022–2025. Dessa bolag producerar och distribuerar resurseffektiv och miljövänlig fjärrvärme och el. Elen förstärker den regionala eleffekten och fjärrvärmens distribueras i bl. a Huddinge kommun.

Vi väljer att kommentera följande:

- Systemperspektiv och benämning "förnyelsebar energi"
- Gifter i miljön – mål 4.2 och 4.4
- Avsaknad av fjärr- och kraftvärme
- Avsaknad av fjärrkyla
- Eleffekt – energikoncernens bidrag till effekt och balans
- Hållbara investeringar för framtiden
- Bio-CCS
- Detaljerade synpunkter och kommenterar

Systemperspektiv och benämning "förnyelsebar energi"

Programmet är väl avgränsat till Huddinges geografiska område samt kommunens egna verksamheter. Vi förordar att man arbetar utifrån en helhetssyn och använder sig av ett systemperspektiv som ger ett bredare perspektiv och därmed inkluderar flera samhällssektorer men även ser kommunen i relation till ett större geografiskt område för att omfatta ingående och utgående flöden av material och energi.

På flera ställen i programmet nämns förnyelsebar energi. Vi vill gärna att man använder terminologin förnyelsebar/ återvunnen energi. Genom att använda terminologin förnyelsebar/återvunnen omfattas flera sektorer (avfall, energi, transport) i samhället och man kan arbeta utifrån cirkulära flöden samt skapa förutsättningar för cirkulära flöden i samhället

Gifter i miljön

För att minska spridningen av miljögifter i kretsloppet krävs en ansvarsfull avfallshantering. Det krävs handlingar högre upp i avfallstrappan så att endast det avfall som inte kan eller bör återanvändas/återvinnas energiåtervinns. För utsorterad avfall är energiåtervinning med säker och kontrollerad omhändertagande av t. ex tungmetaller enda alternativet för att miljögifter inte ska spridas/cirkuleras i kretsloppet.

Delmål 4.2 bör beakta energiåtervinning av avfall. Indikatorn kan vara: Utsorterad avfall ska energiåtervinnas. Målvärde: kommunen följer mängden insamlade tungmetaller som Söderenergi årligen samlar in genom energiåtervinning av avfall.

Delmål 4.4 hänger inte riktigt ihop med målvärden. I delmålet skriver man: "Kommunkoncernen arbetar med att minska mängden avfall i kommunen som en geografisk plats genom cirkulära flöden". Målvärdet är 10% minskning för indikator:

4.4.1 Insamlad mängd restavfall. Mäts årligen (kg/inv)

4.4.2 Insamlad mängd grovavfall. Mäts årligen (kg/inv)

4.4.3 Insamlad mängd farligt avfall inkl. elavfall. Mäts årligen (kg/inv)

Vi tycker att det är bra att man jobbar med att minska avfallsmängderna genom cirkulära flöden men vi anser att det är fel att som målsättning minska insamlad mängd restavfall, grovavfall och farligt avfall. Var hamnar det som inte samlas in? Istället bör man uppmuntra till ökad insamling genom t. ex generösa öppettider hos återvinningscentraler, fler miljöstationer, fastighetsnära insamling etc. Avfallet hamnar därmed på rätt ställe och kan omhändertas korrekt istället för att hamna på platser där det inte hör hemma.

Avsaknad av fjärr- och kraftvärme

Kommunen äger en energikoncern vars huvudsakliga verksamhet är fjärr- och kraftvärme, dvs produktion av resurseffektiv hållbar fjärrvärme och el baserat på förnybara och återvunna bränslen. Emellertid nämns inte fjärr- och kraftvärme överhuvudtaget i det framtagna miljöprogrammet. Vi anser att fjärr- och kraftvärmens med sin närproducerade och planerbara produktion är en möjliggörare för den pågående omställningen samtidigt som den tillgodoser det ökade energibehovet för kommunens framtida exploatering samtidigt som energiomvandlingen av avfall på ett säkert sätt tar hand om det utsorterade avfallet som inte kan eller bör återvinnas. Vi bedömer att fjärr- och kraftvärmens är en förutsättning för kommunen att uppnå de uppsatta miljö- och klimatmålen och därför bör energikoncernen få en tydlig roll och ansvar i programmet.

Avsaknad av fjärrkyla

En annan av nyttighet som kommunens energibolag levererar och som inte nämns i dokumentet är fjärrkyla. Efterfrågan på att kyla fastigheter ökar och fjärrkyla, som bygger på i stort sett samma princip som fjärrvärme, är effektivt såväl ur ett resurs- som ett miljö-perspektiv. Med fjärrkyla minskar negativ miljöpåverkan och energianvändningen är minimal, jämfört med lokala kylanläggningar. Vintertid när uteluften är kall används även frikyla, där man utnyttjar den kyla som finns i uteluften för att kyla vattnet i fjärrkyla systemet.

Eleffekt – energikoncernens bidrag till effekt och balans

Mer sol och vind i elsystemet ger en mer volatil elproduktion som är väderberoende. Samtidigt ser vi en tydlig ökning av elbehovet i samband med omställningen och elnätet har utmaningar då det redan idag är kapacitetsbrist i flera delar av elnätet nationellt men även i Stockholmsregionen.

Väderberoende elproduktion, ökat elbehov samt elnätbrist ställer ökade krav på att det finns produktion som är stabil. Elproduktionen i Igelsta kraftvärmeverk är sådan, dvs planerbar, har hög tillgänglighet och är dessutom "lokalproducerad". Elproduktion nära elanvändarna bidrar till att minska belastningen på elnätet vilket är viktigt i bl. a krissituationer. Kommunens största bidrag till det ansträngda elnätet är att välja/förorda fjärrvärme för uppvärmning där det möjligt. På så sätt bidrar man till dubbla nyttor, dvs man skapar underlag för ökad produktion av förnyelsebar/återvunnen el samtidigt som man frigör nätkapacitet för andra ändamål.

Hållbara investeringar för framtiden

I regionen finns omfattande planer på utbyggnad av såväl bostäder som företag och andra verksamheter, inte minst i Huddinge. Samtidigt finns det utmaningar att tillgodose efterfrågan på eleffekt såväl regionalt som nationellt. Kraftvärmens och fjärrvärmens med sin närproducerade och planerbara produktion kan vara en möjliggörare genom att vi använder fjärrvärme där det behövs som mest och el där den gör mest nytta. För att det ska vara möjligt är det dock viktigt att infrastruktur i form av fjärrvärmeledningar beaktas tidigt i plan-processen och får utrymme i kommunens styrande dokument. Detta för att det ska vara möjligt för energibolaget att investera i ledningsutbyggnad, vilket många gånger behöver ske innan det slutliga kundunderlaget är fastställt och långt tidigare än utbyggnadsområden är slutförda. Fjärrvärme är en viktig del av hållbar stadsutveckling och bör få den uppmärksamhet den förtjänar.

Bio-CCS

En förstudie om förutsättningar för Bio-CCS på Igelsta är genomförd och visar på mycket goda möjligheter att skapa negativa utsläpp. Potentialen är 650 000 - 800 000 ton biogen CO₂/år. På köpet tas fossilt CO₂ om hand (från ej återvinningsbar plast som inte har något annat alternativ än energiåtervinning). Nästa steg - "Systemstudie Bio-CCS Igelsta" har precis påbörjats tillsammans med Södertälje hamn. Vårt mål är att en Bio-CCS på Igelsta kan bli verklighet senast år 2030. En del av förutsättningarna för Bio-CCS är att det finns ett stabilt fjärrvärmeunderlag. Här har Huddinge kommun rådighet att välja fjärrvärme som uppvärmning för sina egna bostäder, lokaler och verksamheter men även förordade fjärrvärme för exploatörer som etablerar verksamheter i kommunen.

Detaljerade synpunkter och kommentarer

Vi har valt att lämna detaljerade synpunkter och kommentarer i separat bilaga. Detta för att hänföra respektive synpunkt/kommentar till rätt avsnitt i miljöprogrammet.

Några avslutande ord

Vi hoppas att våra synpunkter beaktas och arbetas in i miljöprogrammet. Den 21 oktober träffades representanter från Huddinge kommun och representanter från energikoncernen på Igelstaverket i Södertälje. Mötets huvudsyfte var att presentera energikoncernens miljöbidrag till ägarkommunerna. Enligt överenskommelsen på mötet bifogar vi mer detaljerade synpunkter och kommentarer i separat bilaga. Vi bistår gärna med hjälp i det pågående arbetet och ser fram emot att ta del av det omarbetade programmet.

Vänliga hälsningar

Ulrika Snellman

VD Södertörns Fjärrvärme AB